

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ วังสระปทุม พระราชทานพระราชวโรกาสให้ นินา โสภณสัมฤทธิ์ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ นำผู้ชนะเลิศการประกวดนาฏศิลป์ดนตรี คีตศิลป์ แห่งชาติ ครั้งที่ 5 ประจำปี 2563 ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เฝ้าฯ รับพระราชทานรางวัลชนะเลิศ ในโอกาสที่คณะผู้บริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์และผู้แทนโรงเรียนที่ชนะเลิศการประกวดฯ ร่วมเฝ้าฯ ด้วย

ความรัก ความศรัทธา >8
'ในหลวง ร.9'
แรบบันดาลใจวาดภาพเหมือนบุคคล

ความรัก ความศรัทธา 'ในหลวง ร.9' แรบบันดาลใจวาดภาพเหมือนบุคคล

สมมติว่าผมเขียนภาพ
ในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งทุกคน
จดจำได้ที่ว่า พระพักตร์ของพระองค์
เป็นแบบไหน อารมณ์แบบไหน ต่อให้
เขียนได้เหมือน แต่ถ้าอารมณ์ไม่ใช่
ทำอย่างไรก็ไม่เหมือน

มาเผยแพร่อีกทอดหนึ่ง

รายงาน

ผลงานอันโดดเด่นอย่างมีเอกลักษณ์ของอาจารย์วัชร กล้าคำชาย เป็นที่ยอมรับฝีมือการวาดภาพเหมือนบุคคลที่มีความละเอียดคมกริบและเต็มไปด้วยอารมณ์พลิ้วไหว รวบรวมมีลมหายใจอยู่ในภาพวาด

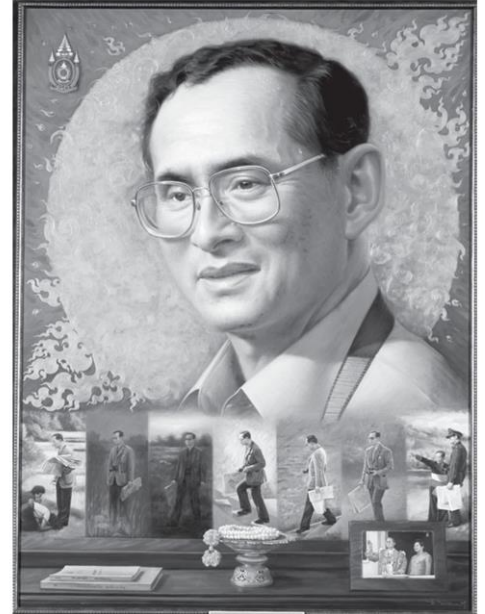
อาจารย์วัชร กล้าคำชาย ได้ถ่ายทอด "Realistic ศิลปะพิสูจน์ตัวตนบนพื้นฐานความจริง" ไว้ในร่วมสมัยวันละคำ เฟซบุ๊กเพจสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยในที่นี้น่าทึ่งทางตอน

ผลงานศิลปะภาพเหมือนคน หรือเรียลลิสติก เป็นการสร้างงานศิลปะ

เหมือนจริงตามที่ปรากฏในธรรมชาติ ภายใต้หลักการสร้างสรรค์และนำเสนอตามที่สายตามองเห็น อาจารย์วัชรกล่าวว่าความสนใจและความถนัดในการเขียนภาพเหมือนคนแบบเรียลลิสติก (Realistic) เริ่มจริงจังขึ้นเมื่อเรียนอยู่ในระดับปวช. และพัฒนาขึ้นในการศึกษาระดับปวส. ที่วิทยาลัยเพาะช่าง เมื่อเรียนจบก็เริ่มรับจ้างวาดภาพบุคคลทั่วไป และเจ้าฟ้า เจ้าแผ่นดิน เราารู้สึกว่าภาพเหมือนคน เป็นสัจธรรมในชีวิต คนเราส่วนใหญ่จะยึดติดกับความเป็นจริง ดังนั้นการวาดภาพเหมือนบุคคลจึงต้องเขียนให้เหมือนที่สุดและสวยงามที่สุด

สำหรับนิทรรศการผลงานชุดแรกได้แก่ "ศิลปินในดวงใจ" เป็นภาพวาดเชิดชูเกียรติแต่บรรดาศิลปินที่เป็น

ครูบาอาจารย์ และแรงผลักดันให้เรามุ่งมั่นที่จะทำงานศิลปะอย่างเต็มกำลัง หลังจากนั้นจึงเริ่มขยายขอบเขตการทำงานจากการวาดภาพบุคคลทั่วไปเป็นการวาดภาพผู้หญิง เพราะผมเชื่อว่าผู้หญิงคือสิ่งสวยงามที่สุดในโลก โดยเริ่มวาดจากนางแบบจริง เช่น ผู้หญิงที่ใส่ชุดนางละครในวรรณคดี และพัฒนาแนวคิดไปสู่ภาพวาดนางฟ้า และนางอัปสรฯ ซึ่งเน้นการสื่อสารมุมมองของ

ศิลปะผ่านความงดงามในด้านสรีระของผู้หญิงภายใต้อารมณ์ที่ละเอียดละไมแจ่มใสและอ่อนโยน

ส่วนแรงบันดาลใจในการวาดภาพพระราชวงศ์ และพระสงฆ์ผู้เป็นที่เคารพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 นั้น เกิดจากความรักและความศรัทธา

ในพระองค์ท่าน เป็นแรงบันดาลใจให้ผมตั้งใจเขียนเก็บไว้เป็นต้นแบบ แต่พอมีคนมาเห็นก็ขอซื้อและอยากให้เขียนให้บ้าง

หลักการทำงานแบบเรียลลิสติกของผม จริงๆ เป็นการทำงานศิลปะในเชิงประจักษ์เพราะไม่ว่าคนที่เรียนศิลปะ

หรือไม่มีองค์ความรู้ทางด้านนี้เลยก็สามารถพิสูจน์ หรือโต้แย้งได้ ทั้งนี้เพราะเราต่างก็รู้ว่า หน้าตาคนเป็นแบบไหน อารมณ์แบบไหน นิ้วมือนิ้วมือมีลักษณะอย่างไร ดังนั้นการที่จะวาดภาพเหมือนได้ประการสำคัญคือ ต้องมีความละเอียดและประณีต โดยเฉพาะเรื่องของอารมณ์ความรู้สึกสำคัญมาก สมมติว่าผมเขียนภาพในหลวงรัชกาลที่ 9 ซึ่งทุกคนจดจำได้ดีว่า พระพักตร์ของพระองค์เป็นแบบไหน อารมณ์แบบไหน ต่อให้เขียนได้เหมือน แต่ถ้าอารมณ์ไม่ใช่ทำอย่างไรก็ดูไม่เหมือน มันคือความขัดแย้งที่พิสูจน์ได้บนพื้นฐานของความจริง

ตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผมมุ่งมั่นทำงานศิลปะในแนวทางการวาดภาพเหมือนบุคคลแบบเรียลลิสติก (Realistic) ทำให้ประจักษ์ในความจริงที่ว่า การทำงานด้วยความรัก จะส่งผลให้งานชิ้นนั้นทำออกมาได้ดีที่สุด และผมจะเผยแพร่แนวคิดนี้ผ่านไปยังเยาวชนตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา โดยการจัดกิจกรรมเวิร์กช็อปพร้อมทั้งนิทรรศการผลงานศิลปะที่วิทยาลัยอาชีวศึกษานครสวรรค์

อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ศิลปะในการวาดภาพเหมือน ไม่มีสูตรสำเร็จเหมือนการทำข้าวขาหมู หรือการทำอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องใส่น้ำปริมาณเท่านี้ ใส่เครื่องปรุงตามสัดส่วน แต่ภาพเหมือนเป็นเรื่องของความรู้สึกที่คนวาดต้องสังเกตรายละเอียดให้ลึกซึ้งมากกว่าสายตาของคนดู และประสบการณ์จากการฝึกฝนทักษะเท่านั้นที่จะสอนตัวเราได้ดีที่สุด และที่สำคัญต้องฝึกจิตใจให้พร้อมในการรับฟังคำติชมจากผู้ดูด้วย

ในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 หรือยุค New Normal หลายคนอาจได้รับผลกระทบต่างๆ กันไป แต่สำหรับผมไม่แตกต่างจากการดำเนินชีวิตในภาวะปกติ เนื่องจากที่ผ่านมาจะทำงานอยู่กับบ้าน ไม่ค่อยได้ออกไปสังสรรค์นอกบ้าน ยกเว้นมีนิทรรศการแสดงผลงาน

สำหรับนิทรรศการเดี่ยวของอาจารย์วัชรฯ กล้าคำชาย อยู่ระหว่างการวางแผนจัดแสดงในปี 2565 สามารถติดตามผลงานได้ทางเพจ Watchara Klakhakhai โดยตรง

ไทยลุ้นนั่งกก.มรดกวัฒนธรรมยูเนสโก

นายอิทธิพล คุณปลื้ม รมว.วัฒนธรรม เปิดเผยว่า ในการประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่ประชุมเห็นชอบให้กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) ประสานกับองค์การเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก เพื่อดำเนินการให้มีผู้แทนประเทศไทยสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ของยูเนสโก ซึ่งที่ผ่านมายังไม่เคยมีผู้แทนจากประเทศไทยเข้าไปเป็นคณะกรรมการชุดนี้มาก่อน โดยคณะกรรมการชุดนี้จะมีทั้งหมด 24 คน กัดเลือกจากประเทศตัวแทนทวีปต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งในส่วนของประเทศแถบเอเชียแปซิฟิกจะสามารถมีตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดนี้ได้ 5 ประเทศ และกำลังจะครบวาระในปี 2565

รมว.วัฒนธรรม กล่าวต่อไปว่า ทั้งนี้ประเทศไทยถือเป็นภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยการสงวนรักษามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโก แต่ยังไม่เคยมีผู้แทนจากประเทศไทยร่วมเป็นคณะกรรมการมาก่อน ซึ่งหากมีตัวแทนประเทศไทยเข้าร่วมจะเป็นเรื่องที่ดีต่อประเทศไทย เนื่องจากที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการเสนอรายการเข้าขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโกแล้วหลายรายการ โดยมีที่ได้รับการขึ้นทะเบียนแล้วประกอบด้วย โขน ปี 61 และนวดไทย ปี 62 ขณะที่สงกรานต์ในประเทศไทยอยู่ระหว่างการพิจารณาจากยูเนสโก ส่วนในปี 64 นี้ ครม.ได้มีมติให้เสนอรายการต้มยำกุ้งเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของมนุษยชาติต่อยูเนสโกเป็นลำดับต่อไป.

'เมืองโบราณ >11
ศรีเทพ' ก่อนสู่
มรดกโลก 2565

'เมืองโบราณศรีเทพ' ก่อนสู่มรดกโลก 2565

ลานบ้านกลางเมือง

● บุรพา โชติช่วง

นำผลการประชุมมรดกโลกวัฒนธรรม
ของประเทศไทยล่าสุดมาให้ได้รับทราบกัน
29 เมษายน 2564 ที่ผ่านมามีการ
ประชุมอนุกรรมการมรดกโลกทางวัฒนธรรม

โดย นายอิทธิพล คุณปลื้ม รมว.วัฒนธรรม
เป็นประธานการประชุมฯ ครั้งที่ 3/2564
ผ่านทางออนไลน์ กล่าวภายหลังว่า ที่ประชุม
ได้รับทราบรายงานความคืบหน้าการเสนอ
เมืองโบราณศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อ
เข้าสู่บัญชีมรดกโลกตามมติคณะรัฐมนตรี
(ครม.) หลังจากเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่าน
มาสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะเลขานุการ
คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครอง
มรดกโลกได้จัดส่งเอกสารดังกล่าวไปยัง
ศูนย์มรดกโลก ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส
ซึ่งต่อมากกระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่าศูนย์
มรดกโลกมีข้อเสนอแนะให้ประเทศไทยปรับปรุง
เอกสารเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากขึ้นโดย

ที่ประชุมได้มอบหมายกรมศิลปากรปรับปรุงแก้ไขเพื่อเสนอศูนย์มรดกโลกตรวจสอบอีกครั้งภายในวันที่ 30 กันยายน 2564 เพื่อให้เสนอเมืองโบราณศรีเทพเข้าสู่บัญชีมรดกโลกได้ทันในปี 2565

ขณะเดียวกันที่ประชุมได้รับทราบรายงานความคืบหน้าการจัดทำเอกสารนำเสนอวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งได้เข้าสู่บัญชีรายชื่อเบื้องต้นมรดกโลก (Tentative List) ปี 2556 ขณะนี้จังหวัดอยู่ระหว่างปรับปรุงเอกสารตามขอพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ คาดว่าจะแล้วเสร็จและเสนอต่อคณะอนุกรรมการฯ ในเดือนมิถุนายน 2564 และแปลเอกสารเป็นภาษาอังกฤษเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยอนุสัญญาคุ้มครองมรดกโลก และเสนอขอรับความเห็นชอบจาก ครม. ในเดือนสิงหาคมนี้ หลังจากนั้นไทยจะส่งเอกสารดังกล่าวไปยังศูนย์มรดกโลกภายในเดือนพฤศจิกายน 2564

“นอกจากนี้ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกรอบข้อกำหนดการจัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบแหล่งมรดกโลกนครประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (Heritage Impact Assessment - HIA) ที่ศูนย์มรดกโลกเสนอให้ประเทศไทยดำเนินการเพื่อสร้างมาตรการลดผลกระทบต่อแหล่งมรดกโลกดังกล่าวโดยกรมศิลปากรจะนำกรอบข้อกำหนดไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ” รมว. วัฒนธรรม กล่าวภาพรวมผลการประชุมเกี่ยวกับเมืองโบราณศรีเทพ จ.เพชร

บูรณ์ เป็นเมืองสมัยวัฒนธรรมทวารวดี อายุราวพุทธศตวรรษที่ 14 ที่มีหลักฐานคูน้ำคันดินที่สมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย มีโบราณสถานสำคัญหลายแห่ง ได้แก่ เขาค้างใน ปรางค์สองพี่น้อง ปรางค์ศรีเทพ เขาค้างนอก ปรางค์ฤๅษี เป็นต้น นอกเมืองยังเป็นที่ตั้งของถ้ำเขาดมอรัตน์ โบราณสถานซึ่งปรากฏภาพสลักพระพุทธรูปและพระโพธิสัตว์ในพุทธศาสนาแบบมหายานถือเป็นภูเขาศักดิ์สิทธิ์ที่มีความเกี่ยวพันกับการนับถือศาสนาของผู้คนในเมืองศรีเทพสมัยโบราณ และด้วยความสำคัญความโดดเด่นของเมืองโบราณศรีเทพ กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมจึงมีนโยบายผลักดันให้อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพเสนอการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม ปัจจุบันอยู่ในบัญชีเบื้องต้นมรดกโลก(Tentative list) (The Ancient

วัฒนธรรมแห่งใหม่ในการประชุมสมัยสามัญขององค์การยูเนสโกในปี 2565

เกร็ดข้อมูลมรดกโลกทางวัฒนธรรมของไทย ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกโลกยูเนสโกแล้ว มี 3 แห่ง ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ปี 2534 อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และเมืองบริวาร (ศรีสัชชนาลัย และกำแพงเพชร) ปี 2534 และแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง จ.อุดรธานี ปี 2535 ตั้งแต่นั้นมาแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมของไทยก็ห่างเหินการจารึกมรดกโลกมาเป็นระยะเวลา 29 ปี ส่วนอุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท หลังจากทีพลาดการเสนอเป็นมรดกโลก (2559) ที่ต้องนำเอกสาร Nominations File กลับมาปรับปรุงให้สมบูรณ์เข้าหลักเกณฑ์คุณสมบัติความโดดเด่นสากล เมื่อปรับปรุงเสร็จจัดแล้วจึงนำไปเสนอใหม่

หวังว่าเอกสารเสนอเมืองโบราณศรีเทพเป็นมรดกโลก คงไม่เดินช้ารอยเช่นอุทยานฯ ภูพระบาท และหวังว่าปี 2565 เมืองไทยคงจะได้รับข่าวดี

Town of Si Thep , 2019) แล้ว และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเสนออุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพขึ้นเป็นแหล่งมรดกโลกทาง

วธ.-จุฬาฯเปิดคอร์สเต็มก็ันรู้ทันสื่อ

นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เปิดเผยว่า กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ร่วมกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในโครงการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลเฝ้าระวังและใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ในมิติวัฒนธรรม ด้วยการเรียนการสอนออนไลน์ ระบบเปิด CHULA MOOC รอบที่ 2 มีกลุ่มเป้าหมายเครือข่ายเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมและเครือข่ายสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ประมาณ 1,600 คน เข้าร่วมอบรมตั้งแต่เดือน พ.ค.-มิ.ย.นี้ มีเนื้อหาหลักสูตร ประกอบด้วย 1.หลักการ แนวปฏิบัติการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในกรอบกฎหมายวิชา รู้จัก รู้ทัน เฝ้าระวัง สื่อสารสนเทศและดิจิทัล การรู้จัก รู้ทัน เฝ้าระวังการใช้สื่อออนไลน์ให้เหมาะสมและไม่หลงเชื่อข่าวลวง 2.รู้จักใช้ประโยชน์ Social Media แพลตฟอร์มใหม่อย่างสร้างสรรค์ 3.รู้เทคนิค คนสร้างสรรค์สื่อ สื่อสร้างสรรค์คน มีเทคนิคในการนำเสนอสินค้าหรือบริการเพื่อพัฒนามูลค่าทางสินค้าที่น่าเสนอ 4.รู้เท่าทันการค้าออนไลน์ โดยใช้ช่องทางที่เหมาะสมกับสินค้าและบริการ รวมถึงการใช้แอปพลิเคชันในการทำคอนเทนต์ ตัดต่อวิดีโอให้น่าติดตาม เป็นต้น.

มติชน

Matichon
Circulation: 950,000
Ad Rate: 1,100

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 7 พฤษภาคม 2564

ปีที่: 44

ฉบับที่: 15762

หน้า: 7(ซ้าย)

Col.Inch: 8.70

Ad Value: 9,570

PRValue (x3): 28,710

ศิลปิน: ชาว-ดำ

คอลัมน์: แวดวงการศึกษา: วธ.ปรับแผนงานรับโควิด

●วธ.ปรับแผนงานรับโควิด

นางยุพา ทวีวัฒนะกิจบวร ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม เปิดเผยว่า เมื่อเร็วๆ นี้ ได้ประชุมผู้บริหารสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม (สป.วธ.) และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด (สวจ.) ทั่วประเทศ โดยได้กำชับให้ทุกหน่วยงานเร่งเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ให้มากที่สุด และได้มอบหมายให้ทุกจังหวัดไปจัดทำแผนดำเนินงานในช่วง 6 เดือน ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และให้แต่ละหน่วยงานปรับเปลี่ยนวิธีทำงานโดยมุ่งสร้างเศรษฐกิจฐานราก แก่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง

'การ์ตูนโควิด-19' สื่อให้ความรู้สู่สังคม

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 ในประเทศไทย ยังไม่มีทีท่าว่าจะลดลง หน้าซ้ายยังเกิดการแพร่ระบาดหนักขึ้น กระจายวงกว้างไปครบทุกจังหวัดทั่วประเทศอีกด้วย

การรณรงค์ให้ความรู้ในการป้องกันตัวเองจากโรคนี้นในหน่วยงานทั้งทางภาครัฐ และเอกชน รวมถึงในสถานศึกษา จึงยังเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยป้องกันการระบาดได้อีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากมาตรการต่าง ๆ ของทางรัฐบาล

โรงเรียนสาธิตพัฒนา ฝ่ายมัธยม เป็นอีกหนึ่งสถานศึกษาที่มีการให้ความรู้ในการป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 แก่นักเรียน โดยมีการจัดกิจกรรมให้ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ล่าสุดได้จัดกิจกรรม "การ์ตูนมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19" ด้วยการให้นักเรียนที่ชื่นชอบศิลปะ ช่วยกันวาดภาพการ์ตูนแนะนำมาตรการป้องกันโควิด-19 และเผยแพร่ผ่านเฟชบุ๊กของโรงเรียน เพื่อเป็นการให้ความรู้ทั้งนักเรียน และผู้ปกครองด้วย

นางดวงกมล ลินเพ็ง ผู้ช่วย ผอ.โรงเรียนสาธิตพัฒนา ฝ่ายมัธยม บอกว่า เมื่อปีการศึกษา 2563 ช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทางโรงเรียนโดยการสนับสนุนของ นายเศรษฐพล ไกรคุณาศัย ผอ.โรงเรียนได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนวาดภาพ "การ์ตูนมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19" ขึ้น เพื่อให้นักเรียนที่ชื่นชอบวาดภาพ มีความสามารถด้านศิลปะ ได้แสดงทักษะฝีมือและนำมาเป็นสื่อเผยแพร่ความรู้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคม ซึ่งทางโรงเรียนเปิด

โอกาสให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ส่งภาพวาดเข้าร่วมกิจกรรม จากนั้นทางโรงเรียนจะนำเผยแพร่ลงในเฟชบุ๊กของโรงเรียนเพื่อรณรงค์ให้ความรู้ป้องกันโรคโควิด-19 แก่นักเรียนและผู้ปกครอง

"การจัดกิจกรรมภาพวาดการ์ตูนมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกถึงความสนใจและความถนัดซึ่งทางโรงเรียนมีวิชาให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจมากกว่า 60 รายวิชา เพื่อให้นักเรียนได้ค้นหากศักยภาพของตัวเอง มีครูที่ปรึกษาแผนการเรียนรู้อาชีพบุคคลหรือครู IDP (Individual Development Plan) ทำหน้าที่สังเกต ให้คำปรึกษา และจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนค้นหาตัวตน ความถนัดทางอาชีพ ผ่านทฤษฎี RIASEC สามารถสร้าง

แผนการเรียนรู้อย่างบุคคลได้ นำไปสู่การเรียนรู้ที่มีความสุข และประสบความสำเร็จตามแบบฉบับของตัวเอง สามารถศึกษาต่อในเส้นทางอาชีพหรือศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาที่มีใจรักมีความถนัด นำความรู้ไปทำประโยชน์แก่ประเทศชาติได้อย่างเต็มศักยภาพ” นางดวงกมล กล่าว

ด้าน **ดร.กมลกรณ์ ภัทรพงษ์**

บรรพ หรือ “อะจิ” นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตพัฒนา ฝ่ายมัธยม หนึ่งใน

นักเรียนที่ส่งผลงานเข้าร่วมกิจกรรมประกวดภาพ

วาดการ์ตูนเผยแพร่มาตรการป้องกันโควิด-19

แล้วว่า นอกจากส่งผลงานภาพวาดการ์ตูนเข้า

ร่วมกิจกรรมโรงเรียนแล้ว ยังได้ร่วมโครงการ “Art Ground no Ground 2020” เทศกาลแสดงศิลปะออนไลน์ ของศิลปินต่าง ๆ ในไทย โดยร่วมจำหน่ายผลงานวาดภาพลายเส้นของตนเอง พิมพ์บนเสื้อยืดและกระเป๋าผ้าและนำรายได้ส่วนหนึ่งมอบให้แก่ มูลนิธิโรงพยาบาลปิดตานิ และกองทุนพัฒนา ผู้ภัยโควิด-19 เมื่อปี 2563

นอกจากนี้ “อะจิ” ยังมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษโดยได้ดำเนินรายการเป็นภาษาอังกฤษในคลิปวิดีโอ เรื่อง “ตลาดต้องชมและถนนสายวัฒนธรรมผู้ศึก”

จ.ประจวบคีรีขันธ์ เผยแพร่ทางช่องยูทูป Hachi Studio เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและได้รับรางวัล “วัฒนธรรมคุณากร” เขวชนผู้ทำคุณประโยชน์ต่อ กระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) ประจำปี 2563 ด้วย

“หัตถ์วาดการ์ตูนมาตั้งแต่ชั้นอนุบาลเพราะคุณแม่ชอบวาดรูป เห็นแล้วอยากวาดได้บ้าง หัตถ์วาดจากการ์ตูน เช่น โดราเอมอน โคนัน และไปเห็นในยูทูปเขาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์วาดรูป ก็ลองหัตถ์บ้าง ทุกวันนี้วาดได้ทั้งใช้มือวาดการ์ตูน ภาพสีน้ำ และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ภูมิใจที่ได้ใช้ฝีมือวาดรูปมาช่วยเผยแพร่ความรู้ป้องกันโควิด-19 และทำประโยชน์แก่สังคม” อะจิ บอกเล่าถึงจุดเริ่มต้นในการวาดรูป และภูมิใจที่ได้ใช้ฝีมือการวาดรูปช่วยเผยแพร่ความรู้ป้องกันโควิด-19

โรงเรียนสาธิตพัฒนา ฝ่ายมัธยม นับเป็นอีกหนึ่งตัวอย่างสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ และพัฒนาศักยภาพของตัวนักเรียนเองได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีการสนับสนุนให้นักเรียนได้นำทักษะมาทำประโยชน์แก่สังคมอีกด้วย...

ความจนก็ทุกข์ ความรวยก็ทุกข์ มีแต่ความดี ไม่เคยสร้างทุกข์ให้กับใคร... ● **อ่า เลือดสุพรรณ** มาพบกับแฟนกีฬาอีกหนในวัน **ศุกร์ที่ 7 พฤษภาคม 2564** วันสุดท้ายในการทำงานสัปดาห์นี้ก่อนจะหยุดพักผ่อน บางคนทำงานอยู่กับบ้าน บางคนต้องออกไป แต่ก็อย่าลืม **ดูแลตัวเองให้ดี** ในยามที่ **โควิด-19**

อยู่ใกล้ตัวเราเหลือเกิน จึงประมาทไม่ได้เลย... ● ช่วงนี้ถ้าติดตามข่าวของการแพร่ระบาดรอบ 3 ดูจะหนักข้อกว่าที่ผ่านๆ มา โดยมีสถาบันบันเทิงเป็นแหล่งแพร่เชื้อจนทำให้กระจายไปวงการอื่นๆ ร้านค้าต้องปิดตัว เตือนร้อนไปทั่วหน้า จะร้องโวยวายไปก็เท่านั้น ตอนนี้ทำได้ก็คือต้อง **ใส่หน้ากากอนามัย ใช้แอลกอฮอล์ฆ่าเชื้อ และ หลีกเลี่ยงการจับกลุ่ม** น่าจะช่วยให้บ้างละ... ● **เข้าแคมป์เก็บตัวงวดแรกไปแล้วสำหรับบรรดา นักเตะทีมชาติไทย ชุดคัดบอลโลกที่ ยูเออี** โดยเริ่มทำการฝึกซ้อมภายใต้การดูแลของ **อากิระ นิชิโนะ** กุนซือชาวญี่ปุ่น แต่ก็ยังมีนักเตะที่ไม่มารายงานตัว 2 ราย คือ **ฟิลิป โรลเลอร์** แบ็กขวาจาก **ราชบุรี มิตรผล** และ **ธีระพล เยาะเย้ย** กองหน้าจาก **สมุทรปราการ เอฟซี** ซึ่งทั้งคู่ไม่ได้เดินทางมารายงานตัว โดยอ้างว่าได้รับบาดเจ็บทำให้ต้องหลุดจากทีมชาติไปอย่างน่าเสียดาย... ● **ว่าไปแล้ว การถอนตัวจากทีมชาติ เป็นเรื่องธรรมดา** ยิ่งเป็นเรื่องของ **อาการบาดเจ็บ** ด้วยแล้ว แต่ถ้าจะเป็นมีอาชีพก็สมควรที่จะมา **รายงานตัว** กับโค้ชทีมชาติเสียก่อน ไม่ใช่ **หายไปเลย** แบบนี้ เท่ากับว่า **ปิดโอกาสตัวเอง** ในการทำงานที่ **จะติดทีมชาติไทยในอนาคต** อยากบอกน้องๆ ให้เข้าใจว่าการทำงานกับโค้ชต่างชาติยังเป็นญี่ปุ่นด้วยแล้ว เรื่องระเบียบวินัยมาเป็นอันดับ 1 ทำแบบนี้เหมือน **ไม่ไหว เกียรติกัน** และเชื่อได้เลยว่าตราบดีที่ **นิชิโนะ** ยังได้ทำทีมชาติไทยต่อไปก็คงจะไม่มีชื่อ 2 นักเตะที่ถอนตัวไปอีกนาน... ● การเก็บตัวทีมชาติช่วงนี้ไม่ว่าจะเป็นกีฬาอะไรก็ตาม ต้องระมัดระวังมากกว่าเดิม เพราะ **โควิด-19** ระบาด นักเตะทุกคนจึงต้องเป็น **มืออาชีพ** ให้มากๆ แต่ก็มั่นใจว่าทุกคนรู้สถานการณ์ดีอยู่แล้ว ส่วน **นักเตะ**

ชุดที่ 2 ที่จะเข้าแคมป์ก็อีกไม่กี่วันต้องดูแลตัวเองให้ดีเช่นกัน ขอให้น้องๆทุกคนตั้งใจทำหน้าที่เพื่อประเทศชาติให้ดีที่สุด ใครจะติด ใครจะหลุดค่อยว่ากันอีกครั้ง... ● ช่วงนี้หลายๆ ทีมมีการขยับขยายเรื่องเสริมทีมกันแล้วแคมป์ **ท่าเรือ** มีข่าวต่อเนื่องนับตั้งแต่ **เนลสัน โบนิญา, ยานนิค โบลิ** ไม่ได้ไปต่อ แต่ก็มีข่าวว่า **จอห์น บาจจ์** กองหน้าร่างเล็กจาก **สุโขทัย เอพีซี** อาจจะย้ายมาร่วมทีมด้วย แต่ค่าตัวยังตกลงกันไม่ได้ แดมสัญญาเดิมยังไม่หมด ก็อาจจะอยู่ที่เดิมก็เป็นได้ อยากให้จับตาดูให้ดี **การทำเรือ เอพีซี** ในฤดูกาลที่แล้วมีนักเตะเล่นทีมไม่ได้ใช้งาน เชื่อว่าน่าจะมีการ

ปล่อยออกไป พอสมควรเพื่อให้ทีมไม่แบกรับ **ภาระค่าใช้จ่าย** มากเกินไป... ● ไปดูข่าวของ **วงการมวย** กันบ้าง ช่วงนี้หยุดยาว หลายเวทีจะไปเริ่มกันอีกทีในวัน **เสาร์ที่ 15 พฤษภาคม** เพื่อรอให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อร้ายบรรเทาลงไปก่อน แต่ก็เชื่อเมื่อกลับมาก็ยังต้อง **จัดระบบปิด** ไปก่อน ยังไม่ปล่อยให้แฟนมวยเข้าชมเหมือนเดิมแน่ และเชื่อว่าแฟนมวยส่วนมากแล้วยังผวาอยู่ที่จะไม่เข้าเวที จึงอาจเป็น **รูปแบบใหม่ของมวยไทยยุคใหม่** ที่ต้องเน้นการถ่ายทอดสดมากกว่าเดิม... ● ส่วนข่าวของ **นักมวยฝรั่งตาน้ำข้าวชาวแคนาดา** ที่เหิมเกริม **โพสต์เหยียดมวยไทย** จนกลายเป็นเรื่องขึ้นมานั้น ตอนนี้เรื่องถึง **กระทรวงวัฒนธรรม** ออกมาตำหนิพร้อมจี้ให้ขอโทษอย่างจริงจัง และเตรียมประสานกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และอีกหลายกระทรวง **ขึ้นบัญชีดำ** ไม่ให้นักมวยรายนี้ยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมขององค์กรมวยไทย และต่างประเทศ ก็สมควรโดนแล้วกับนักมวยที่มีพฤติกรรมแบบนี้ต้องเล่นงานให้ชัด... ● ส่วน **เวทีมวยลุมพินี** เตรียมปรับรูปแบบการแข่งขันให้เป็น **มวยเอนเตอร์เทน** ควบคู่ไปกับ **มวยไทย 5 ยก** แบบเดิม โดยเฉพาะมวยเอนเตอร์เทนที่จะเข้ามานั้น น่าจับตามองอย่างยิ่ง เพราะจะเน้นแสง สี เสียง **สนุกกว่าเดิม** ไม่อิงการพนัน มีการเสริมเวทีขนาดใหญ่ในการเปิดตัว และจอแอลอีดีขนาดใหญ่ ที่สำคัญจะมีการ

ถ่ายทอดสดชิงสัญญาผ่านระบบออนไลน์ไปต่างประเทศ โภยเงินตราเข้ามา เป็นการตอกย้ำว่ามวยไทยไม่พึ่งพิงการพนันก็อยู่รอดได้... ● ส่วนนักมวยหญิง หรือ กรรมการหญิง ที่อยากร่วมงานกับสนามมวย เวทีลุมพินี ก็ไปสมัครได้ที่สำนักงานเวทีมวยลุมพินี ชั้น 3 ภายในเดือนนี้ ในวัน เวลาราชการ ซึ่งจะมีการทดสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ถ้าผ่านก็จะได้ทดลองงานก่อนจะมีการบรรจุต่อไป... ● แคมป์ สอยคิวทีมชาติไทย สะเทือนอีกแล้ว หลังจาก รมย์ สุรินทร์ ติดโควิดไปวันก่อน ล่าสุด ต่าย พิจิตร โค้ชทีมสอยคิวติดไปอีกคน โดยตอนนี้เข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญาเรียบร้อยแล้ว โดยจะมีการตรวจหาเชื้อรอบที่ 3 ในวันที่ 7 พฤษภาคม ที่โต๊ะที่บีซี. สนุกเกอร์ เซ็นเตอร์ รามคำแหง โดยมาแบบโทรศัพท์ดู ขับรถใครรอดมันมาตรวจได้... ● บอล พรีเมียร์ลีก นัดคืนวันศุกร์นี้ มีคู่เดี่ยวดอนตี 2 เลสเตอร์ ซิตี้ พบกับ นิวคาสเซิล แฟนบอลพันธุ์แท้ และ เฉพาะกิจติดตามชมกันได้ ใครไม่ไหวก็ตื่นเข้ามารอฟังผลแล้วกัน... ● ปิดท้ายข่าวเศร้าของพี่น้องสื่อกีฬา ญัฐวรรธณ์ (อธิวัฒน์-อนุมัติ) เวชประเสริฐสุข หรือ บุ่ม ไอทีวี จากโลกนี้ไปแล้วอย่างสงบ สวดพระอภิธรรมจนถึงวันศุกร์ที่ 7 พฤษภาคม เวลา 17.00 น. ที่วัดคูบัวน กม.8 รามอินทรา ส่วนพิธีฌาปนกิจจะมีขึ้นในวันเสาร์ที่ 8 พฤษภาคม เวลา 16.00 น. ขอเชิญพี่น้องสื่อสายกีฬาไปร่วมบำเพ็ญกุศลกันได้... ●

อำ เลือดสุพรรณ

ปรีศนาโบราณคดี

เพ็ญสุภา สุขคตะ

'สตรีถือแส้จามรี' นางคือใคร กษัตริย์ เทวี หรือยักษ์ณี?

มี ประติมากรรมดินเผาหุ่นเก่าสมัยทริภุญไชย ตอนต้นชิ้นหนึ่งมีความน่าสนใจยิ่ง นั่นคือโบราณวัตถุเลขทะเบียนที่ 45/18 จัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ทริภุญไชย จังหวัดลำพูน

เป็นแผ่นอิฐจำหลักรูป "สตรีถือแส้จามรี" ขนาดกว้าง 16.2 เซนติเมตร สูง 36 เซนติเมตร

เนื้อวัสดุเต็มไปด้วยรอยพรุนของแคลเซียมลึกลงขาวพื้นรูปอมๆ กลมๆ ที่นำมาผสมกับดินเหนียวขณะทำการเผาเพื่อให้เกิดการสุกโดยทั่วทั้งชิ้น หรือที่เรียกว่า "เผาไล่แคลเซียม" มิเช่นนั้นแล้วจะลุดเฉพาะผิวนอกแต่เนื้อในยังมีสีด่าง

อันเป็นกรรมวิธีโบราณการทำดินเผาในสมัยทวารวดี

ด้วยเหตุนี้นักวิชาการหลายท่านจึงลงความเห็นเป็นฉันทามติว่า โบราณวัตถุชิ้นนี้มีความเป็นไปได้สูงที่เดียวที่จะมีอายุเก่าแก่ถึงพุทธศตวรรษที่ 12-13 คือร่วมสมัยกับพระนางจามเทวีได้ (ซึ่งในบรรดาโบราณวัตถุสมัยทริภุญไชย มีอายุเก่าแก่ขึ้นเพียงแค่นี้ก็ขึ้น)

สตรีนางนี้สวมผ้าถุงยาวกรอมเท้า ซักชายพกต่ำ คล้ายผ้าโฮตแบบอินเดีย ยืนในท่าตรึงค์ (หมายถึงเอนกายอย่างอ่อนช้อย 3 ช่วง บ่าถึงเอว สะโพกถึงเข่า และขาฟังกอแบบ S curve)

สวมเครื่องประดับเรียบง่ายแค่ พาหุรัด (รัดต้นแขน) ทองกร (กำไลข้อมือ) กรองคอ (สร้อยคอ) เป็นห่วงกลม และกุณฑล (ต่างหู) แผ่นกลมใหญ่

มีจุดเด่นอยู่ที่การเน้นสะโพกผายออกกับทรงอกที่ใหญ่เป็นพิเศษ

สะท้อนถึงความงามแบบ ความอุดมสมบูรณ์ของน้ำนมที่พร้อมจะหล่อเลี้ยงโลก กับทรงผมที่เกล้าสามปอยด้านหน้า ส่วนตอนบนยกเป็นมวยสูง ดูคล้ายกับศิลปะจามปายุคดั้งเดิม

ข้อสำคัญ นางได้ถือ "แส้จามรี" ในมือข้างซ้าย (จากการมองของเราจะเห็นเป็นด้านขวา) พาดไปด้านหลัง ขนานอยู่เหนือบ่าและต้นแขนด้านขวา

แผ่นอิฐชิ้นนี้ ไม่มีใครทราบว่าจะเริ่มขึ้นอยู่บริเวณไหนในจังหวัดลำพูนมาก่อน สร้างมาโดดๆ หรือเคยใช้ประดับส่วนใดของสถาปัตยกรรมด้วยหรือไม่ อีกทั้งไม่พบอักษรจารึกว่าใครสร้าง ทำขึ้นในศาสนาพุทธ ฮินดู หรือลัทธิวิญญูณนิยม?

กษัตริย์โบราณกับแส้จามรี

2 0 ปีที่แล้ว คุณกิตติ วัฒนเมฆาตม รุ่งเรือง จากคณะโบราณคดี ผู้เชี่ยวชาญด้านทวารวดี และประติมากร ช่างที่เขากำลังเรียบเรียงหนังสือเรื่อง "จามเทวี : จอมนางทริภุญไชย" ได้เดินทางขึ้นมาเสวนากับดิฉันที่ลำพูนบ่อยครั้งมาก

โดยเขาได้ตั้งคำถามว่า

"ประติมากรรมชิ้นนี้ สามารถสื่อถึงรูปเคารพของ 'พระนางจามเทวี' ปฐมกษัตริย์แห่งนครทริภุญไชยได้หรือไม่ เนื่องจากการถือแส้นั้น เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์ของกษัตริย์ตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน หลักฐานเก่าที่สุดคือรูปฟาโรห์อียิปต์ที่มีสองข้างถือ Crook & Flail คือแส้กับเคียว (คนหัวไปมก แปลว่า 'ตะขอกับไม้ตัดข้าว') ซึ่ง 'แส้จามรี' นี้ต่อมาในสยามยังได้นำมารวมกับพัด 'วาลวิชนี' จนกลายเป็นหนึ่งในเครื่องราชเบญจกษัตริย์สืบมา"

ดิฉันตอบกว้างๆ ไปว่ารูปปั้นชิ้นนั้นสะท้อนแนวคิดแบบ Mother Goddess แต่ไม่แน่ใจว่าจะเป็น Portrait ของพระนางจามเทวีได้หรือไม่

หรือควรจะเป็นเทองค์ใดองค์หนึ่งของฮินดู เป็นนางสีดาวารของลักษมี เป็นนางอัปสรได้ไหม หรือเป็นแคสาวใช้ของชนชั้นสูง?

ผ่านมานานกว่า 2 ทศวรรษ ดิฉันหยิบเรื่อง "สตรีถือแส้จามรี" ของลำพูนขึ้นมาศึกษาทบทวนใหม่อีกครั้ง ผ่าคุณกิตติช่วยดูคำตอบร่วมกัน

แส้จามรี

จากกษัตริย์ถึงพระศาสนา

จริงอยู่ที่ "แส้จามรี" มีความโดดเด่นในฐานะเป็นสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบอิสริยยศ

ของพระมหากษัตริย์ โดยฟาโรห์อียิปต์ได้ส่งผ่านอารยธรรมชิ้นนี้มายังโลกตะวันออกคือเมโสโปเตเมียและอินเดีย

ทว่าบรรดาประติมากรรมรูปกษัตริย์อินเดียโบราณแบบลอยตัวที่เป็น Portrait เช่น รูปพระเจ้ากนิษกะมหาราช แห่งราชวงศ์กุษาณะ กลับไม่พบว่าพระองค์ทรงถือแส้จามรีแต่อย่างใด

หรือแม้แต่ภาพสลักเล่าเรื่องความศรัทธาในพุทธศาสนาของพระเจ้าอโศกมหาราชบนแผ่นหินที่สลักรูปสาญจี ก็ไม่พบว่าพระองค์ถือแส้จามรี มีแต่บุคคลอื่นที่เป็นข้าทาสบริวารคอยถือฉัตรและแส้จามรีให้

ภาพคนรับใช้หรือผู้คอยอุปัฏฐากบุคคลสำคัญในลักษณะเดียวกันนี้ ยังพบในรูปของพระอินทร์กับพระพรหมถือแส้จามรีประกอบสองข้างพระพุทธรูปที่กำลังกระทำปางแสดงธรรม บนพระพิมพ์สมัยทวารวดี

ดังนั้น ความหมายของแส้จามรีในงานพุทธศิลป์อีกแห่งหนึ่ง ยังขยายจากการเป็นเครื่องประกอบสำคัญของ "กษัตริย์" ไปสู่องค์ประกอบรายล้อม "พระศาสนา" อีกด้วย

ที่กล่าวมานั้น เป็นมิติของแส้จามรีที่ใช้ประดับ "บุรุษเพศ" และ "มหาบุรุษ"

แส้จามรีกับเทวสตรี

งานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้องกับเพศหญิงที่มีรูปแส้จามรีเข้าไปเกี่ยวข้อง พบว่าแบ่งเป็น 2 กลุ่มหลักๆ ดังนี้คือ

1. แส้จามรีเป็นหนึ่งในเครื่องมงคลรายล้อมรูป "คชลักษณ์"
2. เป็นสิ่งที่นางยักษ์หรือยักษ์ณีถือ ในลักษณะประติมากรรมเดี่ยวๆ ซึ่งรูปแบบนี้เองที่มีความใกล้เคียงมากที่สุดกับแผ่นอิฐเฟสตรือถือแส้จามรีที่พบในลำพูน

ในกรณีแรก "คชลักษณ์" มาจาก "คชะ" - ข้าง กับ "ลักษณ์" หรือนางศรี - เทวีฮินดู ผู้เป็นชายาของพระ

มติชน สุดสัปดาห์

Matchon Weekend
Circulation: 500,000
Ad Rate: 480

Section: First Section/-

วันที่: ศุกร์ 7 - พุธสัปดาห์ 13 พฤษภาคม 2564

ปีที่: 41

ฉบับที่: 2125

หน้า: 69(เต็มหน้า)

Col.Inch: 94.43

Ad Value: 45,326.40

PRValue (x3): 135,979.20

ศิลปิน: สีสี่

คอลัมน์: ปริศนาโบราณคดี: 'สตรีถือแจมรี' นางคือใคร กษัตริย์ เทวี หรือยักษ์ณี?

วิษณุ (หนึ่งในเทพเจ้าสำคัญของศาสนาฮินดู) โดยนางศรีหนึ่งถือดอกบัวอยู่ท่ามกลางช่าง 2 เชือกที่กำลังสร้างน้ำมวงคลให้แก่นาง

เครื่องมวงคลที่เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์รายล้อมนางศรีประกอบด้วยฉัตร สังข์ พัดโบก หม้อปूरณเมฆะ วัชระ และแจ่มรี

ดังนั้น แจ่มรีในนัยยะนี้ ยังหมายถึงหนึ่งในเครื่องสวัสดิมงคลของลัทธิคักติ แห่งไวษณพเทนกายอีกด้วย

อนึ่ง รูปคชลักษณ์มีพบอยู่ประปรายในงานศิลปกรรมไทยสมัยทวารวดี มักเป็นแผ่นดินเผาสำหรับบดแบ่งเอาไว้เจิมในพิธีศักดิ์สิทธิ์ (เรียกแผ่นจูนเจิม) เมื่อเทียบกับรูปสตรีถือแจ่มรีที่มีแค่ชิ้นเดียวแล้ว ต้องถือว่าอารยธรรมทวารวดีพบรูปคชลักษณ์มีจำนวนมากกว่า

นางยักษ์ณีถือแจ่มรีพาดบ่า

กรณีที่สอง รูปผู้หญิงยืนเดี่ยวๆ ถือแจ่มรีพาดบ่าข้างใดข้างหนึ่ง ถือว่าเป็นรูปแบบที่น่าสนใจยิ่ง เพราะมีความคล้ายคลึงกับโจทย์ที่เรากำลังวิเคราะห์กันอยู่มากที่สุด

ประติมากรรมกลุ่มนี้ พบมากในอินเดียยุคโบราณ ดังเช่นภาพประกอบที่นำมาให้ดูในที่นี้ เป็นรูปแกะสลักจากหินขัดมันลอยตัว สูงเท่าบุคคลจริง พบที่ริมแม่น้ำคงคา ตำบล Didarganj ปัจจุบันจัดแสดงในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

ทำให้ให้นักวิชาการเรียกประติมากรรมชิ้นนี้ว่า Didarganj Chauri คำว่า Chauri แปลว่าผู้ถือแจ่มรี

“โมนาลิซ่าแห่งอินเดีย” คือฉายาของรูปปั้นดังกล่าว เนื่องจากเป็นรูปสตรีที่มีใบหน้าอ่อนหวาน ยิ้มสวย ทั้งๆ ที่ช่วงปลายจมูกบิ่นแตกไป อีกทั้งมือข้างซ้ายก็หักหาย สิ่งสำคัญคือมือข้างขวาถือแจ่มรีพาดบ่า

รูปร่างของ Didarganj Chauri ถือว่าเป็นทรวดทรงเดียวกับสตรีถือแจ่มรีที่พบในลำพูน กล่าวคือ ทรวงอกใหญ่ สะโพกผาย เอวคอด และยืนพักขาแบบตริภังค์แต่พองาม

ความแตกต่างอยู่ที่การสวมเครื่องประดับและบุษยามารของ Didarganj Chauri ที่มีความวิจิตรอลังการมากกว่า

ระยะเวลาการสร้างของรูป Didarganj Chauri ถูกนักโบราณคดีชาวอินเดียกำหนดอายุไว้ชัดเจนแล้วว่าเป็นงานศิลปกรรมสมัยพระเจ้าอโศกมหาราชแห่งราชวงศ์เมาริยะระหว่าง พ.ศ.250-300 หรือราว 2,300 ปีมาแล้ว

เป็นงานที่สร้างขึ้นในพุทธศาสนา ไม่ใช่ศาสนาฮินดู น่าสนใจว่าประติมากรรมดังกล่าวถูกเรียกว่า “ยักษ์” หรือ “ยักษ์ณี” ซึ่งคำว่า ยักษ์/ยักษ์ณีนี้ ไม่ได้มีความหมายเชิงลบในทำนองยักษ์ดุร้ายกินคน ยักษ์ณีในนัยยะนี้ เป็นการรวมเอาความเชื่อของคนพื้นเมืองก่อนจะสมาทานพราหมณ์-พุทธ ที่เคยนับถือวิญญาณของบรรพบุรุษให้ช่วยดูแลปัดเป่าภัยปกปักรักษาพวกตนมาก่อน

ดังนั้น สถานภาพของคำว่า “ยักษ์” ในยุคราชวงศ์เมาริยะจึงมีค่าเท่ากับ ทวารบาลฝ่ายหญิงที่คอยพิทักษ์ศาสนสถาน

กล่าวโดยสรุปว่า รูปปั้นขนาดใหญ่ของ Didarganj Chauri นี้ไม่ใช่รูปเคารพในลักษณะ “เทวี” แบบนางอุม่าหรือนางลักษมีของฮินดู อีกทั้งไม่ใช่รูปเหมือนบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ อาทิ ชายาของพระเจ้าอโศกมหาราช และไม่ใช่เรื่องราวพุทธประวัติที่แสดงถึงพระนางสิริมหามายาทรงประสูติเจ้าชายสิทธัตถะอีกด้วย

เป็นแค่ “ยักษ์ณี” หรือ “นางทวารบาล” ผู้เฝ้าวัดเท่านั้น แต่ช่างกลับประจงสร้างอย่างงามงดจนดูมีเสน่ห์ มีชีวิตจิตใจยิ่งนัก

น่าสนใจว่า รูปแบบยักษ์ณีถือแจ่มรีเช่นนี้ ยังไม่มีรายงานการค้นพบในงานประติมากรรมดินเผาทั้งขนาดเล็กและขนาดกลางในวัฒนธรรมทวารวดีที่ภาคกลาง ได้ หรือแม้แต่ภาคอีสานเลย พบแค่เพียงชิ้นเดียวเท่านั้นในประเทศไทย คือที่ลำพูน

ในขณะที่มีการพบประติมากรรมสตรีรูปยักษ์ณีอื่นๆ อย่างแพร่หลายในวัฒนธรรมทวารวดี เช่น เมืองโบราณอู่ทอง จันเสน โคกไม้เตน ละโว้ บึงคอกช้าง ฯลฯ แต่ทั้งหมดแสดงออกด้วยผู้หญิงไม่อ่อนช้อย ทรงผมทึบยกหยอย แยกเขี้ยว คล้ายพวกเทหัตย์ เช่น ผู้หญิงถือนกแก้ว ผู้หญิงอุ้มเด็ก ฯลฯ

ทำให้ต้องมาตั้งคำถามย้อนกลับไปอีกมากมายว่า ใครจึงมีการสร้างรูป “ยักษ์ณีถือแจ่มรี” ในวัฒนธรรมทวารวดีตอนต้นที่เมืองลำพูน ซึ่งมีต้นแบบแนวคิดมาจากยุคพระเจ้าอโศกมหาราช ด้วยเงื่อนไขเวลาที่ห่างไกลกันมากถึง 1,000 ปี

ถึงบรรทัดนี้ ดิฉันได้คำตอบให้กับคุณกิตติวัฒน์มหาตม์ ค่อนข้างชัดเจนแล้วว่า “สตรีถือแจ่มรี” ผู้นี้คือนางทวารบาล หรือที่ชาวอินเดียเรียกว่า “ยักษ์/ยักษ์ณี” คอยพิทักษ์ศาสนสถานอย่างแน่นนอน แม้กระนั้น ก็ยังมีคำถามที่ไร้คำตอบอีกมากมาย อาทิ ใครเป็นคนนำแนวคิดนี้เข้ามาในดินแดนทวารวดี ในเมื่อเราไม่พบตัวอย่างในวัฒนธรรมทวารวดีภาคกลาง วัฒนธรรมศรีวิชัยภาคใต้ รวมทั้งวัฒนธรรมมอญที่เมืองสละทิม

นอกจากที่พบในประเทศอินเดียลุ่มน้ำคงคาและกลุ่มเมืองเก่าในแคว้นเบงกอลแล้ว เราพบรูปแบบคล้ายคลึงกันนี้อยู่บ้างในอาณาจักรจามปา ศิลปะยุคทองเรือง

อันเป็นอีกหนึ่งปมปริศนาที่อาจช่วยตอกย้ำถึงความสัมพันธ์ระหว่าง “จามปาปุระ” กับ “พระนางจามเทวี” ●

ลิขสิทธิ์มรดกไทยดีที่ทะเบียนระดับโลก

นายชาย นครชัย อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม(สวธ.) กล่าวว่าความ
คืบหน้าการนำเสนอโนราเพื่อขึ้นบัญชีเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรม
ที่จับต้องไม่ได้ให้ยูเนสโกพิจารณาในปี 2564 นั้น ได้รับทราบข่าวที่น่ายินดี
ว่า ข้อมูลที่ประเทศไทยส่งไปครบถ้วน และไม่มีข้อท้วงติงกลับมาให้แก้ไข
เพิ่มเติม ดังนั้น จึงค่อนข้างมั่นใจว่าในปีนี้น่าจะได้รับข่าวดีจากการพิจารณา
ขึ้นทะเบียนโนราในช่วงเดือน พ.ย.นี้ ซึ่งมีการประชุมคณะกรรมการร่วม
ระหว่างรัฐบาลเพื่อการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโก
ที่ประเทศศรีลังกา ส่วนการเสนอประเพณีสงกรานต์นั้น ขณะนี้ได้ส่งเอกสาร
ไปที่ยูเนสโกเรียบร้อยแล้ว ซึ่งหากโนราได้ขึ้นทะเบียน ก็จะมีการพิจารณา
สงกรานต์ในลำดับถัดไปอีกทั้งยังได้ยื่นเอกสารตั้มยำกุ้งในการเสนอขึ้นทะเบียน
ต่อยูเนสโกแล้วเช่นกัน

นายชายกล่าวอีกว่า สวธ. ยังอยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลผ้าขาวม้าเพื่อ

นำเสนอเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่อกันตั้มยำกุ้ง โดยเชิญ
ผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรม นำโดยนางพิมพ์วี วัฒนวรางกูร อธิบดีอธิบดี สวธ.
ในฐานะที่ปรึกษา สวธ. เป็นผู้อำนวยการงาน ลงพื้นที่ศึกษาชุมชนต่างๆทั่วประเทศ
ที่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาในการผลิตผ้าขาวม้า ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วม
ของชุมชน มีการระดมความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์
เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สมบูรณ์ครบถ้วน โดยเฉพาะแสดงออกถึงอัตลักษณ์
ความเป็นไทยความเกี่ยวพันในด้านวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งจะ
ไม่เหมือนชาติอื่นๆ นอกจากนี้ ได้หารือถึงการขึ้นทะเบียนกล้วยา ซึ่งจะลง
พื้นที่สำรวจข้อมูลจาก จ.สกลนคร เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา รวมทั้ง
มีแนวทางประสานงานกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการพิจารณาขึ้นทะเบียน
มรดกทางวัฒนธรรมร่วมกัน สร้างความร่วมมือต่อการสงวนรักษา อนุรักษ์
และปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมไม่ให้ถูกทำลายหรือสูญหายไป.

ลุ่น'โนรา'แดนใต้ ขึ้นมรดกโลกปีนี้ สงกรานต์ต่อคิว

ยูเนสโกไม่ปรับแก้ ไทยรอข่าวดี'โนรา'

อธิบดี สวธ.มั่นใจ 'โนรา' ขึ้นทะเบียนมรดกโลกปีนี้ ระบุรายงานที่ไทยส่งไปครบถ้วน ไม่ถูกปรับแก้

หน้า 2

ไทยโพสต์ ● อธิบดี สวธ.มั่นใจ "โนรา" ขึ้นทะเบียนมรดกโลกปีนี้ ระบุรายงานที่ไทยส่งไปครบถ้วน ไม่ถูกปรับแก้ ส่วน "สงกรานต์-ต้มยำกุ้ง-ผ้าขาวม้า" ส่งเอกสารแล้วต่อคิวตีตรา เล็งเสนอ กัญชาขึ้นบัญชีร่วมกับเพื่อนบ้าน เตรียมประสาน ก.ต่างประเทศ

วันที่ 6 พ.ค. นายชาย นครชัย อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กล่าวว่า ความคืบหน้าการนำ

เสนอโนรา ศิลปะการแสดงในพื้นที่ภาคใต้ เพื่อขึ้นบัญชีเป็นรายการตัวแทนมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ให้ยูเนสโกพิจารณาในปี 2564 นั้น ได้รับทราบข่าวที่น่ายินดีว่า ข้อมูลที่ประเทศไทยได้ส่งไปมีความครบถ้วน ทางคณะกรรมการพิจารณาไม่มีการขอข้อมูลเพิ่มเติม ดังนั้นจึงค่อนข้างมั่นใจว่า ในปีนี้ประเทศไทยน่าจะได้รับการขึ้นทะเบียนโนราในช่วงเดือนพฤศจิกายนนี้ ที่มีการประชุมคณะกรรมการระหว่างรัฐบาลเพื่อการสงวนรักษามรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของยูเนสโก ประเทศศรีลังกาอย่างแน่นอน ส่วนการเสนอประเพณีสงกรานต์ของประเทศไทยนั้น ขณะนี้ได้ส่งเอกสารไปที่ยูเนสโกเรียบร้อยแล้ว หากโนราได้รับการขึ้นทะเบียน จะมีการพิจารณาสงกรานต์ในลำดับถัดไปทันที ในปี 2566 นอกจากนี้ประเทศไทยได้ยื่นเอกสารต้มยำกุ้ง ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในการเสนอขึ้นทะเบียนต่อยูเนสโกแล้ว

นายชายกล่าวอีกว่า ขณะเดียวกัน กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (สวธ.) โดยกลุ่มเผยแพร่และต่อยอดมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม กองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม อยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลผ้าขาวม้า มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศไทย เพื่อนำเสนอเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ในรายการ ตัวแทนมรดกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติของยูเนสโก ในปี 2567 โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญทางวัฒนธรรม นำโดยนางพิมพ์วิวี วัฒนวรการ อดีตอธิบดี สวธ.ในฐานะที่ปรึกษา สวธ.เป็นผู้นำคณะทำงานลงพื้นที่ ศึกษาวิเคราะห์ ในชุมชนต่างๆ ทั่วประเทศ ที่มีองค์ความรู้ภูมิปัญญาในการผลิตผ้าขาวม้า ในรูปแบบและเทคนิคต่างๆ ซึ่งเรามุ่งเน้นให้เกิดการมีส่วนร่วม

ของชุมชน มีการระดมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สมบูรณ์ครบถ้วน โดยเฉพาะแสดงออกถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย ความเกี่ยวพันในด้านวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย มั่นใจว่าจะไม่เหมือนชาติอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีการหารือถึงการขึ้นทะเบียนกัญชา ซึ่งจะลงพื้นที่สำรวจข้อมูลจาก จ.สกลนคร เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา รวมทั้งยังมีแนวทางประสานงานกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านในการพิจารณาขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมร่วมกันกับประเทศไทยในอนาคต เพื่อจะได้มีความร่วมมือต่อการสงวนรักษาอนุรักษ์ และปกป้องคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมไม่ให้ถูกทำลายหรือสูญหายไป.

เผยอาการ“ครูชาลี”ก่อนเสียชีวิต อากาศดีมาตลอด บทจะไปที่ไป

หลังจากที่ “ชาลี อินทรวิจิตร” ศิลปินแห่งชาติสาขา ศิลปะการแสดงผู้ประพันธ์คำร้องและผู้กำกับภาพยนตร์ได้ เสียชีวิตลง ทำเอาลูกศิษย์ลูกหาเสียใจอย่างสุดซึ้ง ด้านคู่ชีวิต อย่าง “ธิดา อินทรวิจิตร” ที่ใช้ชีวิตกันตามลำพังสองคน มาโดยตลอด ได้เล่าถึงสาเหตุการจากไปของครูชาลีให้ ผู้สื่อข่าวได้ทราบว่...

“จากที่โดนตัดนิ้วไป แผลก็ติดเชื้อ หัวใจก็ไม่ดี ใต้ไม่ ทำงานต้องฟอกไตตลอด หายใจแล้วความดันจะลงมาเรื่อยๆ แกกัไปตอนเที่ยงคืน คุณหมอมโทร. มาว่าหัวใจหยุดเต้น จะให้ ป้อนไหม คล้ายๆ เหมือนหัวใจท่านอ่อนมาก เราก็บอกว่าอย่า ทรมานท่านเลย เพราะท่านอยู่มาได้ 3 เดือนกว่าแล้ว ปล่อย ให้ท่านไปสบาย ลัก 5 นาทีเขาก็โทร.มาบอกว่าท่านไปแล้ว”

“ครูชาลีจะเลี้ยงสุนัข เลี้ยงแมวไว้เยอะ แกก็เป็นห่วง ท่านนั่นเอง แกก็ห่วงเรา เพราะอยู่กับแกมา 2 คนตายาย ดูแล กันมา 25 ปี เราใส่แหวนให้ครูชาลีไว้ด้วยเพราะครูชาลีมีอุปนิสัย ชอบแต่งตัว พอดีลูกศิษย์แกขอให้วันเกิด ช่วงที่แกนอนป่วย

แกยังรู้เรื่อง เราก็ชอบเอาแหวนไปล้อ ว่าครูชาลีหายเร็วๆ นะ นี่ดูสิ แหวน”

“แกก็ผงกหัวขึ้นมา แกอยากใส่ แต่แกมือบวม ก็บอก ว่าเดี๋ยวเก็บไว้ให้เหะ ท่านชอบแต่งตัว รักสวยรักงาม ตอน หนุ่มๆ นี่ท่านชอบแต่งตัวมากๆ อยู่บนเตียงนอนผูกเนกไท 3 เส้น ผูกอยู่นั่นแหละ ไม่ได้ไปไหนก็ผูก”

ก่อนหน้านั้นยังดีทุกอย่างแต่อยู่ๆ ทำไม่ถึงมาเป็น แบบนั้น... “ก็ไม่ได้คิดอะไร เราอายุมากแล้ว ไม่อยากคิดอะไร มันหมดไปแล้วก็หมด ตอนนี้มีรายได้จากคุณพรพิมล เขาให้อยู่เรื่อยๆ ชอบพระคุณทุกคนเลยที่รักครูชาลี ตั้งแต่ สมัยคอนเสิร์ตแล้ว มีแต่คนทยอยยื่นน้ำใจให้ครูชาลีตลอด”

“เราเตรียมที่นอน ทำบ้านใหม่ สั่งเครื่องออกซิเจน ไว้รอครูชาลี เราเตรียมไว้หมดแล้ว เราไม่คิดเลยว่าครูชาลี จะไปเร็วมาก ทุกวันนี้เราจะคุยโทรศัพท์กับหมอบททุกวัน ช่วงนี้ โควิด-19 เราก้ไปเยี่ยมไม่ได้ เขาหายใจ ปอดก็ดี ทุกอย่างดี แต่อยู่ๆ ทำไม่ถึงเป็นแบบนี้”.

ชาลี อินทรวิจิตร ปิดตำนาน ครูเพลงดัง

คิลปินแห่งชาติ อดีตผู้กำกับภาพยนตร์ และนักประพันธ์คำร้องเพลงชื่อดัง จากไปอย่างสงบด้วยโรคชรา ที่โรงพยาบาลศิริราช

เมื่อกลางดึก 5 พฤษภาคมที่ผ่านมา หลังจากเข้ารับการรักษาตัวมาระยะหนึ่ง

ชื่อเต็มสง่า เกิดวันที่ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2465 ที่ จ.สมุทรสาคร จบโรงเรียนอำนวยศิลป์ และโรงเรียนวิศวกรรมรถไฟรุ่นแรก แผนกการเดินรถ

ผู้ประพันธ์คำร้อง ผู้กำกับภาพยนตร์ มีผลงานการแสดงมากมาย

ได้รับการประกาศชื่อ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ผู้ประพันธ์คำร้อง-ผู้กำกับภาพยนตร์) ประจำปี 2536

มีคู่ชีวิต เป็นนักแสดงหญิงลูกครึ่งไทย-เนเธอร์แลนด์ ชื่อ ครินทิพย์ ศิริวรรณ แต่หายไประหว่างร้องรอย เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2530

ชาลีหรือครูชาลี มีผลงานแสดงภาพยนตร์ ร่วม 60 เรื่อง นับแต่ปี 2512-2540 อาทิ รักยม ลีอกามเทพ เหนือพญายม ปล้นครั้งสุดท้าย ลูกทาส ไอ้ผาง ร.พ.ท. มังกรห้าเล็บ ทับทิม

โชน ปัญญาชนกันคร้ว เรือนแพ บุญชู5 บุญชู6 บุญชู7 อนึ่ง คิดถึงพอสั่งเซป รุ่น 2

นอกจากนี้ ยังมีผลงานกำกับภาพยนตร์กว่า 20 เรื่อง เช่น ความรักเจ้าขา ปราสาททราย สวนสน นางสาวลูกดอก ชั่วฟ้าดินสลาย เจ้าพายุ เพลงรัก ก้องโลก ลูกสาวคนใหม่ ยัมมิดคิดเท่าไร

ผลงานประพันธ์เพลงกว่า 1 พันเพลง ที่โด่งดัง สร้างชื่อเสียงและเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง อาทิ แสนแสบ ทำฉลอม พุงรวงทอง มนต์รักดอกคำใต้ แม่กลอง เรือนแพ รวมถึงเพลงสดุดีมหาราชา

ครูชาลีเข้ารับการรักษาอาการป่วยที่โรงพยาบาลศิริราช

และจากไปอย่างสงบในวัย 98

ถือเป็นอีกหนึ่งความสูญเสีย ศิลปินแห่งชาติ ผู้กำกับ นักแสดง และตำนานนักประพันธ์เพลงชื่อดังของเมืองไทย

จิปาถะวัฒนธรรม

👁️ หนามยอกอก

ศุกร์ที่ 7 พฤษภาคม พุทธศักราช 2564 ปฏิทินจันทรคติ 11 ค่ำ เดือนหก ปีมะเส็ง ..๐๐.. 10 พฤษภาคม วันพืชมงคล คือมี 2 พระราชพิธีร่วมกัน พระราชพิธีพืชมงคล เป็นพิธีสงฆ์ จะประกอบพระราชพิธีวันแรกในพระ

อุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เป็นพิธีพราหมณ์ จะประกอบพระราชพิธีในวันรุ่งขึ้น ณ มณฑลพิธีสนามหลวง แต่เนื่องด้วยช่วงเวลานี้มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จึงงดประกอบพระราชพิธีที่สนามหลวง ..๐๐.. อาลัยตำนานครูเพลง “ชาติ อินทรวิจิตร” ศิลปินแห่งชาติ ศิลปะการแสดง ประจำปี 2536 จากไปด้วยโรคชรา 99 ปี ..๐๐.. ช่วง Work From Home หยุดเชื้อเพื่อชาติ กิจกรรมต่างๆ ของกระทรวงวัฒนธรรมหยุดชั่วคราว แต่กิจการงานไม่หยุด ส่งเฟซบุ๊กเพจกลุ่มประชาสัม

พันธ์สำนักงานปลัดฯ ว่ามีความเคลื่อนไหวอะไรบ้าง อย่างแรกชยันโปสดีอินโฟกราฟิกเกี่ยวกับการป้องกันโควิด อันนี้ถือว่าดี เลื่อนลงมา

โปสดีภาพผู้บริหารประชุมทางไกล อีกโปสดีภาพผู้บริหารแต่งกายผ้าไทย นัยว่าชวนประชาชนสวมใส่ผ้าไทย ผ้าพื้นเมืองกัน ..๐๐.. ด้านเพจกลุ่มเผยแพร่กรมศิลปากร โปสดีภาพเจ้าหน้าที่ทำความสะอาดอาคารจัดแสดงพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ระหว่างปิดให้บริการชั่วคราว กับองค์ความรู้ต่างๆ เช่นเดียวกันด้าน

เพจกรมส่งเสริมวัฒนธรรม สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เผยแพร่ความรู้ศิลปะ มรดกภูมิปัญญาวัฒนธรรม ส่วนเพจกรมการศาสนาโปสดีธรรมสวนะ ..๐๐.. ช่วยผู้ประกอบการ CPOT สินค้าวัฒนธรรมที่ได้รับผลกระทบโควิด-19 จำหน่ายในรูปแบบเพจเฟซบุ๊ก CPOT Live หรือไลฟ์สด 5 พ.ค.ที่ผ่านมา จะจัดขึ้นอีก 6 ครั้งถึงเดือน มิ.ย. ติดตามได้ช่องเพจดังกล่าว นอกจากนี้ส่งเสริมการจำหน่ายทางเว็บไซต์ cpotshop.com มีผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมไทยกว่า 10,000 รายการ ให้เลือกชมซื้อหากัน ..๐๐.. ปิดรับเสนอ

ชื่อคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับสูงและอำนวยการระดับสูง จำนวน 10 ตำแหน่ง สำนักงานปลัดฯ ได้แก่ ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน, วัฒนธรรมจังหวัด ยะลา นราธิวาส กาญจนบุรี อ่างทอง ด้านกรมศิลปากร ได้แก่ ผอ.กองโบราณคดี ผอ.สำนักศิลปากรที่ 3 พระนครศรีอยุธยา สำนักฯ ที่ 8 ขอนแก่น สำนักฯ ที่ 9 อุบลราชธานี สำนักฯ ที่ 11 สงขลา ทั้งนี้จะมีการแจ้งรายชื่อเข้ารับการคัดเลือกภายในวันที่ 15 พ.ค. จากนั้นคัดเลือกคุณสมบัติในวันที่ 7 มิ.ย. โดยเกณฑ์ประเมินบุคคลทั้งเรื่องความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ประวัติการรับราชการ และคุณลักษณะอื่นๆ ประกอบกัน ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอำนวยการระดับสูงจะต้องได้คะแนนรวมจากการคัดเลือกไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 จะถือว่าเป็นผู้ผ่านเกณฑ์การประเมินส่วนตำแหน่งวัฒนธรรมจังหวัดเพิ่มเติมสอบข้อเขียนและสัมภาษณ์ แนวทางการดำเนินงาน 1 เรื่อง คือท่านมีแนวคิดในการพัฒนาการขับเคลื่อนงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างไร..●●.. ปิดท้าย ร่วมฝ่าวิกฤติโควิดไปด้วยกัน แล้วพบกันใหม่ ..●●

จากไปอีกหนึ่ง “ตำนาน” ครูเพลง “ชาติ อินทรวิจิตร”

พิมพ์เขียนอำลาอาลัย “ลุงเลิศ” หรือ “เลิศ อัสเวสน์” ตำนานนักหนังสือพิมพ์และนักเขียนของประเทศและของไทยรัฐ ที่เสียชีวิตอันเนื่องมาจากโควิด-19 ไปเมื่อวานนี้หมดๆ...วันนี้ก็ได้ข่าวการสูญเสียของ “ตำนาน” อีกท่านหนึ่ง ได้แก่ ชาติ อินทรวิจิตร ศิลปินแห่งชาติ สุดยอดบรมครูนักแต่งเพลงของประเทศไทยนั่นเอง

ครู ชาติ อินทรวิจิตร หรือ “พี่หง่า” ที่ญาติสนิทมิตรสหายเรียกท่านอย่างติดปากเพราะมีชื่อจริงว่า สว่าง อินทรวิจิตร จากไปอย่างสงบด้วยโรครชราเมื่อเวลา 00.45 น. ของวันที่ 5 พฤษภาคมที่ผ่านมา ณ โรงพยาบาลศิริราช หลังจากเข้าพักรักษาตัวอยู่ที่นั่นมาเป็นเวลาหลายเดือนแล้ว

พี่หง่า เกิดเมื่อ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2465 ปีเดียวกับ ลุง เลิศ อัสเวสน์ แต่อ่อนเดือนกว่าอายุจึงยังไม่ครบ 99 ปี ขาดไปเพียง 2 เดือนเท่านั้น... กระนั้นก็ได้ว่าเป็นคนรุ่นเดียวกัน และดูจากประวัติของท่านทั้ง 2 แล้วน่าจะเดินทางมาเผชิญโชคชะตาในกรุงเทพมหานครในเวลาใกล้เคียงกัน

ลุงเลิศมาจาก สมุทรสงคราม ในขณะที่ครูชาติมาจาก สมุทรสาคร ถือเป็นจังหวัดที่จังหวัดน้องที่ใกล้ชิดติดกันจนแทบจะแยกไม่ออกว่านั่นและ

ลูกศิษย์ลูกหาและบุคคลในวงการเพลงเพิ่งจัดคอนเสิร์ตการกุศลเพื่อครูชาติไปเมื่อวันที่ 14 มีนาคมที่ผ่านมาเอง ในชื่อคอนเสิร์ต “99 ปี ครูชาติ อินทรวิจิตร เพลงคู่แผ่นดิน หนึ่งในจักรวาล” ระดมนักร้องทั้งรุ่นเก่า รุ่นกลาง และรุ่นใหม่เอี่ยมอ่องมาร่วมขับร้องเพลงที่แต่งโดยครูชาติถึงกว่า 40 เพลง จากจำนวนเกือบ 1,000 เพลง ที่ครูแต่งไว้

ท่านผู้อ่านคงจำได้...คอลัมน์นี้ได้ช่วยเขียนประชาสัมพันธ์ให้ถึง 2 วันซ้อน ทั้งด้วยการเขียนสั้นๆแบบโหมโรงในฉบับวันเสาร์ และเขียนอย่างละเอียดในคอลัมน์ชอกแซกวันอาทิตย์แบบเต็มคอลัมน์

ในวันแสดงผมก็นั่งดู “โลฟี่สด” ทาง “ยูทูบ”... ได้ทั้งอารมณ์ได้ทั้งรสชาติ ประทับใจอย่างยิ่งมาจนถึงวันนี้

ทราบว่าคุณชาติมีโอกาสได้ดูชม “โลฟี่สด” คอนเสิร์ตเพื่อท่านครั้งนี้ตั้งแต่ต้นจนจบเช่นกัน ขณะนอนพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราชด้วยความตื่นตัวใจ และมีความสุขอย่างยิ่ง

แต่ก็น่าเสียดายที่เพียง 2 เดือนให้หลัง ท่านก็จากไปเสียก่อน... ไม่มีโอกาสที่จะอยู่ฟังคอนเสิร์ตที่หลายๆฝ่ายรับปากว่าจะจัดให้ท่านอีกอย่างแน่นอน เมื่ออายุครบ 99 ปี หรือ 100 ปี ในปีหน้าปีโน้นที่จะมาถึง

พระพุทธรูปทรงสั่งสอนไว้แล้วว่า การเกิดขึ้น ตั้งอยู่ และดับไป เป็นธรรมดาของโลก...ดังนั้น แม้จะเสียใจเพียงใดและเสียดายเพียงใด ผมเชื่อว่าแฟนเพลงของครูชาติทุกคนย่อมจะทำใจได้... โดยถือว่าท่านจากไปสู่ความสุขและความสงบ ณ สวรรค์เบื้องบนแล้ว

สิ่งที่เหลืออยู่ก็คือ “มรดกเพลง” เกือบ 1,000 เพลงที่ครูบรรจงแต่งเนื้อร้องไว้อย่างวิจิตรและการใช้ภาษาไทยอันไพเราะแบบกวีพื้นบ้านให้คนไทยได้นำไปขับร้องสืบทอดจากรุ่นถึงรุ่นเรื่อยๆไปโดยไม่สิ้นสุด

โดยส่วนตัวผมชอบเพลงครูชาติมากเป็นพิเศษอยู่เพลงหนึ่งและได้เคยเขียนไว้บ้างแล้วเมื่อครั้งเขียนถึงการจากไปของท่านที่สุดท่วงศ์ก่าแห่งคือเพลง “บ้านเรา” นั้นแหละครับ

เพลงที่คนไทยไม่ว่าไปเรียนหนังสือหรือไปประกอบอาชีพต่างๆ ที่ต่างแดนยุคก่อนๆมาตั้งวงร้องร่วมกันเวลาเหงาๆและคิดถึงบ้าน

ยุคนี้หลายๆอย่างเปลี่ยนไปมาก ผมไม่แน่ใจว่าคนไทยยุคใหม่จะยังคิดถึงบ้านเรามากอยู่หรือไม่ เพราะ 2-3 วันมานี้ก็ชักมีเสียงบ่นจากผู้คนหลายแสนคนแล้วเหมือนกันว่าไม่อยากอยู่เมืองไทย

ก็เป็นเรื่องของความคิดความเห็นและเป็นสิทธิของคนไทยทุกคนที่จะเดินทางไปทำมาหากินต่างแดน หรือเลือกจะไปอยู่ต่างแดน...ใครสามารถไปได้ก็ไปได้ คงไม่มีใครหวงห้ามท่านไว้ได้

แต่สำหรับผมยังมั่นใจว่าเพลง “บ้านเรา” ของครู ชาติ อินทรวิจิตร จะยังคงศักดิ์สิทธิ์อยู่เสมอ โดยเฉพาะในตอนที่ร้องว่า “บ้านเราแสนสุขใจ แม้จะอยู่ที่ไหนไม่สุขใจเหมือนบ้านเรา”

ขอบคุณสำหรับ “วรรณทอง” ของครูชาติวรรคนี้...วรรคที่จะอยู่ในหัวใจคนไทยไปตราบนานเท่าอนัน เพราะผมเชื่อว่าไม่มีที่ไหนจะสุขใจเหมือนบ้านเรา

สำหรับครูชาติซึ่งจากพวกเราไปแล้วนั้น ท่านมิได้จากไปไหนไกลหรอก...เพราะดวงสวรรค์ที่ท่านขึ้นไปอยู่ตอนนี้ ก็คือดวงสวรรค์ในส่วนที่เป็นของประเทศไทยเราแหละ

ท่านยังอยู่กับ “พวกเรา” ใน “บ้านเรา” หลังนี้ครับ.

“ซุบ”